

**IZBORNOM VEĆU
TEHNOLOŠKO-METALURŠKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U BEOGRADU**

Na osnovu odluke Izbornog veća TMF održanog 30. marta 2017. godine, a po objavljenom konkursu za izbor jednog docenta ili vanrednog profesora za užu naučnu oblast Sociologija, sa punim radnim vremenom, na određeno vreme od pet godina, određeni smo u Komisiju za izbor na osnovu čega podnosimo sledeći

I Z V E Š T A J

Na konkurs objavljen u listu *Poslovi* od 12.4.2017. prijavila su se dva kandidata, i to dr Darko Radosavljević, docent, koji ispunjava uslove konkursa, zaposlen sa punim radnim vremenom na Tehnološko-metalurškom fakultetu Univerziteta u Beogradu, i dr Suzana Ignjatović, viši naučni saradnik, zaposlena na Institutu društvenih nauka, sa punim radnim vremenom.

1) Dr Suzana Ignjatović, viši naučni saradnik

Na konkurs za jednog docenta ili vanrednog profesora za predmet sociologija prijavila se i dr Suzana Ignjatović, viši naučni saradnik na Institutu za društvene nauke, Beograd. Budući da kandidatkinja nije priložila dokaz da ima iskustvo u nastavi, prema zakonskim propisima organizovano je pristupno predavanje na Tehnološko-metalurškom fakultetu u Beogradu, sa temom *Novo klasno strukturiranje u Srbiji*, koje je i održano dana 1. juna 2017. u 11h i 10 min, u Učionici 7, u prisustvu svih članova komisije za izbor. Po završetku pristupnog predavanja komisija je konstatovala da kandidat nije zadovoljio 2 od 3 tražena kriterijuma, pa je celokupno pristupno predavanje ocenjeno kao nezadovoljavajuće (ocenom 1). Usled toga, budući da kandidatkinja nije zadovoljila uslove konkursa, za nju nije napisan referat.

2) Dr Darko Radosavljević, docent

A. BIOGRAFSKI PODACI

Dr Darko M. Radosavljević rođen je 22. 4. 1973. godine u Beogradu. Osnovnu i srednju školu završio je u Beogradu. Studije sociologije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Prištini završio je 1999. godine sa prosečnom ocenom u toku studija 8,9 (diplomski 10). Iste godine upisao je magistarske studije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Nišu, na smeru *Sociologija društvenog razvoja*. Magistarski rad pod naslovom *Protivurečnosti i dometi modernizacije društava u tranziciji u Jugoistočnoj Evropi (komparativna sociološka analiza iskustava u SCG, Bugarskoj i Makedoniji)* odbranio je 16.2.2005. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u

Nišu. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Uticaj tehnološkog razvoja na promene profesionalne strukture i obrazovanja inženjera u Srbiji* odbranio je 10.12.2011. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Nišu.

Godine 1999. počinje da radi na Tehnološko-metalurškom fakultetu Univerziteta u Beogradu kao asistent-pripravnik na Katedri za društvene nauke na predmetu Sociologija, a 2005. godine izabran je u zvanje asistenta. U zvanje docenta na istom fakultetu izabran je 23.10.2012. godine. Od 2012.godine izvodi nastavu iz predmeta Sociologija, a na doktorskim studijama izvodi nastavu iz predmeta Menadžment ljudskih resursa. Školske 2013/14. godine bio je angažovan na izvođenju vežbi iz predmeta Održivi razvoj.

Dr Darko Radosavljević je bio angažovan na projektu Ministarstva nauke Republike Srbije, br. 1800, *Tranzicija društva i privrede Srbije u procesu globalizacije i regionalizacije*, na Institutu društvenih nauka, Beograd 2001-2005.

Trenutno je angažovan na projektu Ministarstva nauke, prosvete i tehnološkog razvoja Republike Srbije, br. III 45019. *Sinteza, razvoj tehnologija dobijanja i primena nanostrukturnih multifunkcionalnih materijala definisanih svojstava*, Beograd 2011-2017.

Školske 2000/2001. godine bio je angažovan kao demonstrator na predmetu Sociologija na Višoj mašinskoj školi u Zemunu.

Školske 2006/2007. i 2007/2008. godine dr Darko Radosavljević je na osnovu sporazuma između Mašinskog fakulteta u Beogradu i Tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu bio angažovan kao asistent na izvođenju vežbi iz predmeta Sociologija i ekonomija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Školske 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016. godine dr Darko Radosavljević je na osnovu sporazuma između Mašinskog fakulteta i Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu bio angažovan na izvođenju predavanja iz predmeta Sociologija i ekonomija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Od školske 2013/2014. godine pa do danas na osnovu sporazuma između Visoke strukovne škole Beogradska politehnika i Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu dr Darko Radosavljević izvodi nastavu iz predmeta Održivi razvoj i životna sredina.

Od 2013. godine dr Darko Radosavljević angažovan je u Inovacionom centru Tehnološko-metalurškog fakulteta na projektu sertifikovanja dodatnih kvalifikacija i organizaciji obuka i prekvalifikacija.

Od januara 2015. godine član je *Stručnog tima za izradu Nacionalnog okvira kvalifikacija u Republici Srbiji* pri Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, rešenje br. 119-01-399/2014-06

Dr Darko Radosavljević je angažovan kao recenzent u domaćem časopisu Sociologija.

Dr Darko Radosavljević je za potrebe Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, kao ekspert Svetske banke, uradio istraživanje pod nazivom *Inovativne i istaživačke strategije u oblasti društvenih i humanističkih nauka*, za koji je i podneo izveštaj 2015. godine.

Dr Darko Radosavljević je član Srpskog sociološkog društva od 2005.godine.

Dr Darko Radosavljević čita, piše i govori engleski jezik.

B. DISERTACIJE

1. *Uticaj tehnološkog razvoja na promene profesionalne strukture i obrazovanja inženjera u Srbiji*, Doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu, 2011.
2. *Protivurečnosti i dometi modernizacije društava u tranziciji u Jugoistočnoj Evropi (komparativna sociološka analiza iskustava u SCG, Bugarskoj i Makedoniji)*, Magistarski rad, Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu, 2005.

Ukupno M70 = M71 + M72 = 6 + 3 = 9

C. NASTAVNA DELATNOST

Dr Darko Radosavljević je u zvanju asistenta-pripravika držao vežbe na Katedri za društvene nauke Tehnološko-metalurškog fakulteta iz predmeta Sociologija od 1999. do 2005. Godine.

Od 2005. godine nakon izbora u zvanje asistenta drži vežbe iz predmeta Sociologija, a školske 2006/2007 i 2007/2008 godine dr Darko Radosavljević je na osnovu sporazuma između Mašinskog fakulteta u Beogradu i Tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu bio angažovan na izvođenju vežbi iz predmeta Sociologija i ekonomija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Od izbora u zvanje docenta (2012) do danas, na Tehnološko-metalurškom fakultetu, po starim i tekućim programima držao je predavanja i vežbe iz predmeta:

Sociologija, predavanja i vežbe na osnovnim studijama, na prvoj godini, za sve smerove, a tokom 2014 godine držao je vežbe na predmetu Održivi razvoj, vežbe, na četvrtoj godini studija.

Od školske 2013/14. dr Darko Radosavljević drži nastavu na doktorskim studijama, na predmetu Menadžment ljudskih resursa.

Školske 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 godine dr Darko Radosavljević je na osnovu sporazuma između Mašinskog fakulteta i Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu bio angažovan na izvođenju predavanja iz predmeta Sociologija i ekonomija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu

Od školske 2013/2014 godine pa do danas na osnovu sporazuma između Visoke strukovne škole Beogradska politehnika i Tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu dr Darko Radosavljević izvodi nastavu iz predmeta Održivi razvoj i životna sredina.

Pedagoška aktivnost dr Darka Radosavljevića u studentskim anketama od 2006. godine do danas ocenjena je odlično (ocena: 4,6>4)

Dr Darko Radosavljević koautor je udžbenika iz sociologije sa prof. dr Slobodanom Pokrajcem, *Uvod u sociologiju*, po kome se izvodi nastava (predavanja i vežbe) na Tehnološko-metalurškom fakultetu, (II neizmenjeno izdanje, Tehnološko-metalurški fakultet, Beograd, 2016. ISBN 978-86-7401-307-6).

Kandidat je takođe koautor pomoćnog udžbenika iz sociologije sa prof. dr Predragom Radenovićem, *Praktikum iz sociologije rada*, koji služi kao dopunska literatura za izvođenje

nastave na Tehnološko-metalurškom fakultetu, (VI izmenjeno i dopunjeno izdanje, Akademska misao, Beograd, 2002. ISBN 86-7466-037-1).

Dr Darko Radosavljević je recenzent pomoćnog udžbenika *Principi inženjerstva*, koji služi kao dopunska literatura na predmetu Principi inženjerstva na Fakultetu za inženjerski menadžment, (Beograd, 2014., ISBN 978-86-89691-03-0).

Dr Darko Radosavljević bio je jednom član komisije za odbranu diplomskog rada i dva puta član komisije za odbranu završnog rada na Tehnološko-metalurškom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

D. PEDAGOŠKA AKTIVNOST

P10 Ocena nastavne aktivnosti

P11 Zbirna ocena nastavne aktivnosti dobijena u studentskoj anketi (P11=5)

Zbirna ocena nastavne aktivnosti dobijena u studentskim anketama je 5 ($4,6 > 4$)

P20 Priprema i realizacija nastave

P21 Kandidat je u potpunosti pripremio nastavni program predmeta (P21=3x5+1x2.5=17.5)

- Osnovne akademske studije:

Kandidat je u potpunosti pripremio nastavu iz predmeta Sociologija

- Osnovne strukovne studije:

Kandidat je u potpunosti spremio nastavu iz predmeta Održivi razvoj i životna sredina (2014) za potrebe izvođenja nastave u Visokoj strukovnoj školi Beogradska politehnika

- Doktorske studije:

Na doktorskim studijama kandidat je zajedno sa prof.dr Gordanom Kokezom u potpunosti pripremio nastavu iz predmeta Menadžment ljudskih resursa.

Kandidat je 2013. godine u potpunosti pripremio nastavni plan i program iz predmeta Sociologija.

P30 Udžbenici

P31 Objavljen udžbenik (P31=1x10=10)

posle izbora u zvanje docenta:

1. S.Pokrajac, D. Radosavljević, *Uvod u sociologiju*, II neizmenjeno izdanje, Tehnološko-metalurški fakultet, Beograd, 2016. ISBN 978-86-7401-307-6

P32 Objavljen praktikum ili pomoćni udžbenik (P32=1x5=5)

2. P. Radenović, D. Radosavljević, *Praktikum iz sociologije rada*, VI izmenjeno i dopunjeno izdanje, Akademska misao, Beograd, 2002. ISBN 86-7466-037-1

P40 Mentorstvo**P46 Član komisije odbranjenog diplomskog/master rada (P46=1x0.5=0.5)**

Posle izbora u zvanje docenta:

1. Dijana Šarac, TMF, Univerzitet u Beogradu, Beograd (2016)

P46 Član komisije odbranjenog završnog rada (P49=2x0.2=0.4)

Posle izbora u zvanje docenta

1. Marija Gazibara, TMF, Univerzitet u Beogradu, Beograd (2015)
2. Dalibor Stamenković, TMF, Univerzitet u Beogradu, Beograd (2015)

E. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DELATNOST

Na osnovu uvida u radove koje je dr Darko Radosavljević do sada objavio, može se zaključiti da je naučna i stručna problematika kojom se kandidat bavi sledeća: sociologija rada, sociologija obrazovanja, promene u profesionalnoj strukturi, menadžment ljudskih resursa i održivi razvoj.

SPISAK OBJAVLJENIH RADOVA**1. M20 - RADOVI OBJAVLJENI U NAUČNIM ČASOPISIMA MEĐUNARODNOG ZNAČAJA, NAUČNA KRITIKA; UREĐIVANJE ČASOPISA****1. M22 Rad u istaknutom međunarodnom časopisu (M22=1x5=5)**

- 1.1. Urošević S., Radosavljević D., Stefanović V., Đorđević D., Kokeza G., „*Multicriteria ranking of a job positions by ELECTRA methods in order to improve the analysis and conditions at work in companies in the textile industry*“, Industria Textila, 2017 68(5):388-395, ISSN 1222-5347

2. M24 Radovi međunarodnog značaja verifikovani posebnom odlukom (M24=1x2=2)

- 2.1. Kokeza G., Radosavljević D., *Influence of technological development on encouraging innovativeness of domestic industrial enterprises*, Ekonomika preduzeća, Beograd, nov-dec. 2016, str.478-491, 2016. ISSN 0353-443X

3. M33 ZBORNICI MEĐUNARODNIH NAUČNIH SKUPOVA

M33 Saopštenja sa međunarodnih skupova štampanih u celini (M33 = 13x1 = 13)

- 3.1. **Radosavljević, D.**, *Kultura u procesima retradicionalizacije i modernizacije u društvima tranzicije (SCG, MAKEDONIJE i BUGARSKE)*, Savremeni Balkan u kontekstu geokulture razvoja, kulture mira i evrointegracijskih procesa", Niš, 2005, str. 135-141.
- 3.2. **Radosavljević D.**, *Modernizacija načina proizvodnje u Srbiji*, VIII Simpozijum sa međunarodnim učešćem " Savremene tehnologije i privredni razvoj", Leskovac, 2009, str. 317-321.
- 3.3. **Radosavljević, D.**, *Značaj permanentnog obrazovanja u ekologiji*, XX International Scientific and Professional Meeting "ECOLOGICAL TRUTH" Eco-Ist'12, 30 May - 2 June 2012, Bor (Serbia),str.535-539.
- 3.4. Petrović, J., Stamenović, M., Jovanović, O., Brkić, D., **Radosavljević, D.**, *The analysis of negative traffic influence on the environment and society in Belgrade*, XX International Scientific and Professional Meeting "ECOLOGICAL TRUTH" Eco-Ist'12, 30 May - 2 June 2012, Bor (Serbia), str.442-448.
- 3.5. **Radosavljević D.**, Pavićević V., Čoprda Mastilović T., *Uloga menadžmenta u celulozno papirnoj industriji sa aspekta održivog razvoja*, XVIII Međunarodni simpozijum iz oblasti celuloze, papira, ambalaže i grafike, 2012, TMF, Univerzitet u Beogradu, str. 103-107. 19-22 juna, Zlatibor, Srbija, .
- 3.6. M. Stamenović, J. Petrović, V. Pavićević, O. Jovanović, **D. Radosavljević**, S. Putić, *"Hydropower potential of Serbia"*, International Scientific and Professional Meeting "Ecological Truth" Eco-Ist'13, Bor (2013), 378-385, ISBN 978-86-6305-007-5
- 3.7. **D. Radosavljević**, V. Pavićević, M. Stamenović, B. Durović, *"Kriterijumi zaštite životne sredine za infrastrukturne projekte -uslov održivog razvoja"*, IX Simpozijum Reciklažne tehnologije i održivi razvoj, Univerzitet u Beogradu, Tehnički fakultet u Boru, Zaječar, (2014), 441-445.
- 3.8. P. Maksić, **D.Radosavljević**, D. Brkić, V. Pavićević, S. Putić, M. Stamenović, *„Green design: the importance of eco-technological innovations for design practise"*, IX Simpozijum Reciklažne tehnologije i održivi razvoj, Univerzitet u Beogradu, Tehnički fakultet u Boru, Zaječar, 2014, pp. 254-259, ISBN 978-86-6305-025-9;
- 3.9. M. Stamenović, **D. Radosavljević**, V. Pavićević, D. Brkić, S. Putić, *„Socioeconomic criteria for infrastructure projects - condition for sustainable development"*,X International Symposium on Recycling Technologies and Sustainable Development, 4- November, Bor, 2015, pp. 113-118, ISBN 978-86-6305-037-2.
- 3.10. V. Pavićević, **D. Radosavljević**, M. Stamenović, V. Alivojvodić, A. Božić, *„Financial criteria for infrastructure projects-condition for sustainable development"*,Zbornik radova, XI International Symposium on Recycling Technologies and Sustainable Development, 2- 4 November, Bor, 2016.str. 94-100.
- 3.11. **D. Radosavljević**, S. Josipović, Dj. Lazić; *Značaj i uloga izrade Nacionalnog okvira kvalifikacija Srbije (NOKS)*, Zbornik radova, XX međunarodni simpozijum iz oblasti celuloze, papira, ambalaže i grafike, Zlatibor 2015.str 146-152, ISBN 978-86-7401-323-6
- 3.12. V. Pavićević, **D. Radosavljević**, M. Stamenović, B. Durović, *Upravljanje ambalažnim*

otpadom kao uslov održivog razvoja, Zbornik radova, XX međunarodni simpozijum iz oblasti celuloze, papira, ambalaže i grafike, Zlatibor 2015.str 124-129. , ISBN 978-86-7401-323-6

4. M40 - MONOGRAFIJE NACIONALNOG ZNAČAJA

M44 (2) Poglavlje u knjizi M41 ili rad u istaknutom tematskom zborniku vodećeg nacionalnog značaja(M44=2x2=4)

- 4.1. Radosavljević D., *Pravoslavlje i razvoj*, Nauka, religija, društvo, Ministarstvo vera Republike Srbije i SANU, Beograd (2002) str. 219-225. ISBN: 86-7405-027-1
- 4.2. Pokrajac, S., Radosavljević, D., Josipović, S., „*Odliv mozgova*” i proces *reindustrijalizacije Srbije*, Zbornik radova, Stanovništvo Jugoistočne Srbije, odliv mozgova, uzroci i posledice po nacionalni razvoj i identitet, SANU, Univerzitet u Nišu, Filozofski fakultet, Centar za naučnoistraživački rad SANU i Univerzitet u Nišu (2016) str. 95-105., ISBN 978-86-7379-414-3

5. M50 RADOVI U ČASOPISIMA NACIONALNOG ZNAČAJA

M52 Rad u časopisu nacionalnog značaja (M52= 1x1,5=1,5)

- 5.1 Kokeza, G., Urošević, S., Radosavljević,D., *Razvoj kompetencija zaposlenih kao element menadžmenta ljudskih resursa, sa posebnim osvrtom na tekstilnu industriju*, Tekstilna industrija, Beograd, 2016., str. 56-63., YUISSN 0040-2389

M53 Rad u naučnom časopisu (M53=1x1=1)

- 5.2 Radosavljević, D., *Nacionalizam i retradicionalizacija kao brana procesima modernizacije i razvoja*, Sociološka revija. Filozofski fakultet Skoplje (2006), str. 61-78., ISSN 1409-553, UDK 316

6. M60 ZBORNICI NACIONALNIH NAUČNIH SKUPOVA

M61 Uvodno predavanje na skupu nacionalnog značaja štampano u celini (M61=1x1,5=1,5)

- 6.1. **Radosavljević D.**, Pavićević, V., *Obrazovanje za održivi razvoj*, II Konferencija Održivi razvoj i klimatske promene, Mašinski fakultet, Univerzitet u Nišu, str. 123-127. Niš 2010.

7. M63 RADOVI SAOPŠTENI NA SKUPOVIMA NACIONALNOG ZNAČAJA ŠTAMPANI U CELINI (M63- 4x1=4)

- 7.1. D. Brkić, O. Jovanović, **D. Radosavljević**, J. Petrović, M. Stamenović, *"Potencijal energije vetra u Srbiji"*, Zbornik radova, 7. Simpozijum "Reciklažne tehnologije i

- održivi razvoj", Tehnički fakultet u Boru, Univerziteta u Beogradu, Soko Banja (2012) 539-546, ISBN 978-86-80987-97-2.
- 7.2. V. Pavičević, M. Stamenović, **D. Radosavljević**, B. Radović, I. Kluz; *Socioeconomic criteria for infrastructure projects - condition for sustainable development*, Politehnika 2013, 2013, 527-534, ISBN 978-86-8598-060-6.
- 7.3. V. Pavičević, **D. Radosavljević**, M. Stamenović; *Ponovna upotreba i reciklaža ambalažnog otpada u Srbiji*, Politehnika 2015, Visoka strukovna škola Beogradska politehnika, Beograd, 2015., str. 220-227, ISBN 978-86-7498-064-4.
- 7.4. D. Radosavljević, Zorica Žujović, *Permanentno obrazovanje zaposlenih diplomiranih inženjera u Srbiji*, IX Simpozijum Reciklažne tehnologije i održivi razvoj, Univerzitet u Beogradu, Tehnički fakultet u Boru, Zaječar, 2014., str. 224-229.

NAUČNA SARADNJA I SARADNJA SA PRIVREDOM

M107 Učešće u projektima, studijama, elaboratima i sl. sa privredom; učešće u projektima finansiranim od strane nadležnog Ministarstva (M107=2x1=2)

1. Dr Darko Radosavljević je bio angažovan na projektu Ministarstva nauke Republike Srbije, br. 1800, *Tranzicija društva i privrede Srbije u procesu globalizacije i regionalizacije*, na Institutu društvenih nauka, Beograd 2001-2005.
2. Trenutno je angažovan na projektu Ministarstva nauke, prosvete i tehnološkog razvoja Republike Srbije, br. III 45019. *Sinteza, razvoj tehnologija dobijanja i primena nanostrukturnih multifunkcionalnih materijala definisanih svojstava*, Beograd 2011-2017.

PRIKAZ OBJAVLJENIH RADOVA

U radu 1.1. *Višekriterijumsko rangiranje radnih mesta pomoću electra metode u cilju analize i poboljšanja uslova na radu u preduzećima tekstilne industrije* autori polaze od činjenice da primena određenih tehnoloških postupaka prilikom proizvodnje nekih proizvoda često uslovljava i negativno dejstvo na zaposlene u datim procesima. Nivo negativnog uticaja primene određenih tehnoloških procesa na zaposlene različit je u zavisnosti od toga o kojoj industrijskoj grani se radi, kao i u zavisnosti od stepena tehnološke razvijenosti konkretnog preduzeća. U ovom radu prikazani su rezultati višekriterijumskog rangiranja ukupno šesnaest različitih proizvodnih radnih mesta u tekstilnim fabrikama koje se bave proizvodnjom i preradom konca na teritoriji grada Leskovca u Republici Srbiji, na osnovu šest parametara koji se redovno mere i koji definišu uslove radne okoline. Analizirani su uslovi radne sredine, dobijeni merenjem parametara radne sredine: temperature vazduha i zone komfora u zimskom periodu (mikroklima), utvrđivanjem prisustva hemijskih izvora štetnosti i opasnosti koje se pojavljuju korišćenjem opreme za rad, buke, prisustva vibracija i nivoa osvetljenja na radnom mestu. Prilikom definisanja težinskih kriterijuma, uzeta je u obzir činjenica da svi parametri radne okoline nisu iste značajnosti, odnosno da nemaju svi isti uticaj na zdravlje zaposlenih. Rangiranje je urađeno pomoću ELECTRA metode. Na osnovu rezultata dobijenih primenjenim istraživanjem autori zaključuju da dobijeni rezultati pokazuju da se ova metoda može uspešno koristiti za rešavanje navedenih problema, kao i da data saznanja mogu da se primene u cilju

poboljšanja uslova na radu, pogotovo kod radnih mesta koja su najviše izložena štetnim uticajima radne sredine.

U radu 2.1. ***Uticaj tehnološkog razvoja na podsticanje inovativnosti domaćih industrijskih preduzeća*** proučava se uticaj tehnološkog razvoja na pospešivanje inovativnosti domaćih industrijskih preduzeća, budući da je industrija i danas privredna grana na kojoj počiva prosperitet većine razvijenih zemalja. Proučavanje predmetne problematike podeljeno je na četiri dela. U prvom delu rada proučava se međusobna uslovljenost tehnološkog i privrednog razvoja, sa posebnim osvrtom na nužnost strategijskog pristupa u ovoj oblasti. Drugi deo rada posvećen je proučavanju inovativnosti kao osnove tehnološkog razvoja. Analiza određenih pokazatelji inovativnosti domaćih privrednih subjekata izneta je u trećem delu rada, dok je u poslednjem delu rada izvršena analiza podataka dobijenih istraživanjem uticaja tehnološkog razvoja na podsticanje inovativnosti domaćih industrijskih preduzeća, kroz proučavanje uloge diplomiranih inženjera u ovom procesu. Cilj rada je da se ukaže na značaj i kompleksnost uticaja tehnološkog razvoja na savremene uslove poslovanja, kao i da se na osnovu podataka dobijenih sprovedenim istraživanjem izvrši analiza uticaja tehnološkog razvoja na podsticanje inovativnosti u domaćim industrijskim preduzećima. Autori na kraju rada definišu određene mere koje bi trebalo preduzeti kako bi se postojeća, veoma nepovoljna, situacija u ovoj oblasti poboljšala.

U radu 5.1. ***Razvoj kompetencija zaposlenih kao element menadžmenta ljudskih resursa sa posebnim osvrtom na tekstilnu industriju*** autori proučavaju razvoj kompetencija zaposlenih, koje predstavljaju sve znanje, sposobnosti i veštine koje zaposleni poseduju. Ističe se da usled promena uslovljenih tehničko tehnološkim progresom zahtevi u pogledu kompetencije zaposlenih stalno se menjaju i proširuju, pa je neophodno date kompetencije permanentno razvijati. Zato autori ukazuju da bi procesu razvoja kompetencija zaposlenih trebalo napraviti razliku između kompetencija radnika izvršilaca i kompetencija menadžera. Rad je koncipiran tako da su u prvom delu iznete glavne karakteristike upravljanja ljudskim resursima, dok je drugi deo rada posvećen definisanju kompetencija zaposlenih i njihovom razvoju. S obzirom na to da upravljanje ljudskim resursima i razvoj kompetencija zaposlenih posebno značajnu ulogu imaju u radno intenzivnim privrednim granama, u trećem delu rada ukazuje se na specifičnosti razvoja kompetencija zaposlenih u tekstilnoj industriji. Istraživanje pokazuje da bi svoj poslovni uspeh preduzeća tekstilne industrije trebalo da baziraju na radu stručnih kadrova, kako u sferi same proizvodnje, tako i u sferi upravljanja. Autori na kraju rada zaključuju da bi posebnu pažnju trebalo posvetiti adekvatnom upravljanju ključnim kadrovima, a to su tekstilni inženjeri i dizajneri. Menadžeri tekstilnih preduzeća trebalo bi da poseduju široko obrazovanje, kreativnost, multikulturalnost i odgovarajuće iskustvo i veštine iz konkretne struke, zatim sposobnost brzog uočavanja, zaključivanja i reagovanja kako u tekućim, tako i u kritičnim situacijama. Zaključuje se da sve navedeno može bitno da doprinese dugoročnom uspešnom poslovanju preduzeća tekstilne industrije.

U radu 4.2. ***Odliv mozgova i proces reindustrijalizacije Srbije*** kandidat analizira odnos odliva mozgova (brain drain) i razvoja industrije i to u dve ravni. Najpre, odliv mozgova jeste posledica nedovoljnog razvoja industrije, ali on je isto tako i uslov obnavljanja njenog razvoja koji nazivamo reindustrijalizacija. Oslonac na brojnu populaciju intelektualnih emigranata može biti snažan činilac u procesu sveukupnog ekonomskog oporavka našeg društva, posebno u procesu reindustrijalizacije. Autor zaključuje da reindustrijalizacija najbolje oružje za zaustavljanje brain drain-a i za prevazilaženje ekonomske i socijalne krize.

U radu **5.2. Nacionalizam i retradicionalizacija kao brana procesima modernizacije i razvoja** – autor iznosi stav da nacionalizam kao politički pokret i kao teorija ima tri osnovna izvora: istorijski, socijalno-psihološki i religijski(verski). Smatra da nacionalizam ima dezintegrativnu, konfliktnu i regresivnu ulogu, a to se posebno izražava na prostoru Balkana. U tom smislu se u radu razrađuju i analiziraju faktori za njegovo prevazilaženje.

U radu **3.9. Socioeconomic criteria for infrastructure projects - condition for sustainable development** istaknuto je da Nacionalna strategija održivog razvoja definiše održiv razvoj kao ciljno-orijentisan, dugoročan (kontinuiran), sveobuhvatan i sinergetski proces koji utiče na sve aspekte života (ekonomski, socijalni, ekološki i institucionalni) na svim nivoima. Održivi razvoj je orijentisan na izradu modela koji na kvalitetan način zadovoljavaju društveno–ekonomske potrebe i interese građana, a istovremeno eliminišu, ili značajno smanjuju uticaje koji predstavljaju pretnju ili štetu po životnu sredinu i prirodne resurse. Dugoročni koncept održivog razvoja podrazumeva stalni ekonomski rast, ali takav koji osim ekonomske efikasnosti i tehnološkog napretka, većeg učešća čistijih tehnologija i inovativnosti celog društva i društveno odgovornog poslovanja, obezbeđuje smanjenje siromaštva, dugoročno bolje korišćenje resursa, unapređenje zdravstvenih uslova i kvaliteta života i smanjenje nivoa zagađenja na nivo koji mogu da izdrže činioci životne sredine, sprečavanje budućih zagađenja i očuvanje biodiverziteta. Jedan od glavnih ciljeva upravljanja otpadom smanjenje količina otpada koji se odlaže na deponije primarnim odvajanjem reciklabilnog otpada da bi se smanjio negativan uticaj na životnu sredinu, klimu i zdravlje ljudi, ali i ostvarila ekonomska korist. Odvojeno sakupljanje ambalažnog otpada je u početnom stanju u Srbiji, osnovano je nekoliko operatera ambalažnog otpada. Ključni izazovi su finansijski i organizacioni. Osnovni zadaci su unapređenje primarnog odvajanja ambalažnog otpada i podizanje javne svesti o značaju i koristima njegovog smanjenja, primarnog odvajanja, ponovnog korišćenja i reciklaže. Veoma važno je i da Srbija pokuša da izbegne namenjenju joj neperspektivnu sudbinu jeftinog izvora sekundarnih sirovina reciklažne industrije za strani kapital (slično kao u slučaju poljoprivrednih i šumskih sirovina). Za značajno unapređenje upravljanja ambalažnim otpadom neophodno je pospešiti aktivnosti koje za cilj imaju podizanje nivoa svesti i obrazovanja stanovništva, posebno dece predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta, o značaju izbegavanja nastajanja i smanjenja količina reciklabilnog otpada, posebno ambalaže, njenog primarnog odvajanja, ponovne upotrebe i reciklaže; unapređenje kadrovskih potencijala operatera, reciklažne industrije i javnih komunalnih preduzeća zapošljavanjem mladih, školovanih, stručnih ljudi; ozbiljnije uključivanje javnih komunalnih preduzeća u lokalnim samoupravama u primenu sistema upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom i intenzivniji inspeksijski nadzor nad primenom Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu.

Radovi **3.10.,7.2.,7.3., „Financial criteria for infrastructure projects-condition for sustainable development; Socioeconomic criteria for infrastructure projects - condition for sustainable development; Ponovna upotreba i reciklaža ambalažnog otpada u Srbiji;** bave se problematikom identifikacije i selekcije infrastrukturnih projekata u zaštiti životne sredine, gde je neophodno ustanoviti kriterijume koji će omogućiti vrednovanje projekata. Strateški okvir za ovaj proces su obezbedile nacionalne strategije koje je usvojila Vlada Republike Srbije: Nacionalna strategija održivog razvoja, Nacionalni program zaštite životne sredine Republike Srbije, Strategija upravljanja otpadom za period 2010–2019. godine i Nacionalaj strategija Republike Srbije za aproksimaciju u oblasti životne sredine.

Visok nivo zaštite životne sredine predstavlja osnovne ciljeve utkane u Sporazum o EU, zajedno sa principima održivog razvoja i integracije zaštite životne sredine u sve politike. Poslednje proširenje EU pokazalo je koliko je složeno stvaranje uslova za potpuno poštovanje propisa EU koji se odnose na životnu sredinu – posebno u situaciji u kojoj trenutno zaštita životne sredine znatno zaostaje u odnosu na EU. Kako bi se prevazišao ovaj izazov, neophodno je postojanje održivog napretka u tri posebne oblasti: prenos propisa EU u oblasti životne sredine u nacionalne propise, uspostavljanje administrativnih kapaciteta za kontrolu i primenu tih propisa, i izgradnja infrastrukture koja je neophodna da bi se poštovali ti propisi. Ova tri međusobno povezana pitanja su obrađena u Nacionalnoj strategiji Republike Srbije za aproksimaciju u oblasti životne sredine (NEAS), objedinjujući i proširujući prethodni rad i pripremljene strategije za pristupanje EU i zaštitu životne sredine. Preliminarna procena troškova štete po životnu sredinu u Srbiji pokazuje da degradacija životne sredine prouzrokuje godišnje troškove za domaću privredu koja se kreće od 4,4 % (minimalni scenario) do 13,1 % (maksimalni scenario) bruto društvenog proizvoda (BDP). Iskustva novih država članica EU iz Centralne i Jugoistočne Evrope pokazuju da su se u periodu pre pristupanja EU njihova ulaganja u oblast životne sredine kretala od 1,5 do 2,5 % BDP-a, dok su poslednjih godina ona u Srbiji samo oko 0,3 % BDP-a. Identifikacijom novih infrastrukturnih projekata za celokupnu teritoriju Srbije dobiće se preciznija slika koja predstavlja realne potrebe, i koja je u skladu sa nacionalnim strategijama. To će omogućiti da se unapredi programiranje fondova EU i bilateralnih donatora ali i da raspodelu svih potencijalnih finansijskih sredstava prilagode realnim potrebama u narednom periodu. U procesu selekcije infrastrukturnih projekata neophodno je ustanoviti kriterijume koji će omogućiti vrednovanje, tj. prioritizaciju projekata i odlučivanje o prijavi za finansiranje iz dostupnih fondova EU, potencijalnih međunarodnih i domaćih izvora finansiranja.

Postoje tri osnovna nivoa za ocenjivanje svakog projekta – kvalifikacija (eliminacija), kvalitet i zrelost (kod oba rangiranje na osnovu bodovanja). U kvalifikacionom procesu primenjeni su kriterijumi koji odlučuju da li projekti mogu biti uključeni na spisak potencijalnih projekata. Ukoliko predlog projekta ispunjava zahteve kvalifikacionih kriterijuma ulazi u proces bodovanja i rangiranja kvaliteta kao i zrelosti (spremnosti) projekta. Kriterijumi kvaliteta su: Zaštita životne sredine (potkriterijumi Uticaji na životnu sredinu, Uticaji na zdravlje i Prioritet u zaštiti životne sredine), Finansijski (potkriterijumi Investicija po stanovniku, Obezbeđena sredstva i Pokrivenost (povraćaj) troškova), Socio-ekonomski (potkriterijumi Ekonomska razvijenost, Pristupačnost investicije i Efikasnost naplate komunalnih usluga), Tehnički (potkriterijumi Potreba za infrastrukturom, Složenost projekta, Rizici na projektu i Demonstracioni potencijal) i Institucionalni kriterijumi (potkriterijumi Regionalni aspekt, Vlasništvo i nadležnost nad projektom, Institucionalni kapacitet operatera i Posvećenost opštine/regiona projektu). Poseban kriterijum je zrelost (spremnost) projekta koja znači pripremljenu neophodnu plansku i tehničku dokumentaciju i pribavljene potrebne dozvole. Za poboljšanja infrastrukture zaštite životne sredine neophodno je: jačati kapacitete za pripremu i realizaciju projekata na svim nivoima, pripremati tehničku dokumentaciju, obezbediti finansiranje, povećati sredstva za finansiranje i poboljšati saradnju između nadležnih državnih ustanova, donatora i opština. Kako se ovaj pristup bude razvijao u dugoročan proces, on bi trebalo da doprinese sve većem broju spremnih projekata, odnosno izborom prioriternih projekata i njihovim usklađivanjem sa potrebama zainteresovanih strana, a to su državne ustanove, lokalne samouprave, međunarodni donatori i civilno društvo.

Rad 3.12. Upravljanje ambalažnim otpadom kao uslov održivog razvoja navodi izazove upravljanja otpadom u održivom razvoju Republike Srbije. Veoma slab nivo infrastrukture i

nivoa usluga zahteva da unapređenje upravljanja otpadom treba posmatrati kao dugoročni cilj, za šta će vrlo verovatno morati da se traži i prelazni period. Ključni izazovi se odnose na finansiranje i organizaciju. Iako znatne, otprilike 800 miliona evra (po cenama iz 2010. godine), sektorske potrebe za kapitalne investicije bi mogle da budu izvodljive. Ipak, ozbiljnija ograničenja se javljaju iz potrebe da se osigura da troškovi poslovanja i održavanja budu obezbeđeni. Ako se ti troškovi ne ispune, rezultat bi bio da sistem upravljanja otpadom postane finansijski neodrživ, što bi tokom vremena dovelo do pogoršanja kako usluga, tako i stanja životne sredine. Procenjeni operativni troškovi zasnivaju se na pretpostavkama efikasne primene Nacionalne strategije upravljanja otpadom. Efikasnost u tom smislu zahteva da se postigne najveća moguća ekonomija obima. Od sadašnjeg uređenja u kome su usluge upravljanja otpadom organizovane na nivou opština i pružene od strane malih višenamenskih javnih komunalnih preduzeća se ne može očekivati da se postigne neophodna ekonomija obima. Upravo zato regionalizacija sistema opštinskog upravljanja otpadom predstavlja preduslov za efikasnu implementaciju, ali u odsustvu regionalne uprave, to uključuje znatne političke i institucionalne izazove. Potreba da se ograniče posebno operativni, ali i investicioni troškovi ima dve glavne posledice. Prva ističe kratkoročno i srednjoročno odlaganje otpada na regionalne sanitarne deponije kao glavnu opciju. Druga se odnosi na značaj podizanja svesti javnosti o značaju i koristima smanjenja, razdvajanja na mestu nastajanja i recikliranja otpada.

Rad 3.7. Kriterijumi zaštite životne sredine za infrastrukturne projekte -uslov održivog razvoja ukazuje da je finansiranje infrastrukturnih projekata upravljanja otpadom uslov za održivi razvoj. Prema Nacionalnoj strategiji Republike Srbije za aproksimaciju u oblasti životne sredine iz 2011. godine ukupni troškovi je za primenu pravnih tekovina EU u oblasti životne sredine iznosiće čak 10,6 milijardi evra. Domaći izvori finansiranja su sopstvena sredstva industrijskog i energetskog sektora, republički budžet (Nacionalni investicioni plan – NIP, Zeleni fond (ranije Fond za zaštitu životne sredine), budžeti gradova i opština i javna komunalna preduzeća). Sredstva se još mogu obezbediti i putem javnog–privatnog partnerstva, donacija, kredita, međunarodne pomoći, stranih ulaganja namenjenih za zaštitu životne sredine i sredstava iz instrumenata, programa i fondova EU, UN i međunarodnih finansijskih organizacija. Neophodno je osigurati maksimalan prijem sredstava i efikasno upravljanje svim raspoloživim finansijskim sredstvima usmerenim na unapređenje infrastrukture. Instrument Evropske Unije za pretpristupnu pomoć (IPA) uspostavljen je da omogući podršku bespovratnim sredstvima kroz pet komponenti: 1. pomoć tranziciji i izgradnja institucija – IPA 1. komponenta, 2. prekogranična saradnja – IPA 2. Komponenta, 3. regionalni razvoj – IPA 3. komponenta, 4. razvoj ljudskih resursa – IPA 4. komponenta i 5. ruralni razvoj – IPA 5. komponenta. U sklopu priprema za sticanje statusa države kandidata za članstvo u EU, Republika Srbija se pripremala za korišćenje sredstava IPA 3. komponente izradom programskih dokumenata koja predstavljaju osnovu i strateški okvir za definisanje i realizaciju projekata. Dokumenti koji su uslov za korišćenje sredstava iz IPA 3. komponente moraju biti usklađeni sa strateškim nacionalnim i dokumentima EU. Bilateralni donatori, među kojima su Švedska, Japan, Holandija, Španija, Norveška, Austrija, Češka, Nemačka, Italija, Švajcarska, Velika Britanija i Sjedinjene Američke Države, obezbedili su značajna sredstava za infrastrukturne projekte u sektoru zaštite životne sredine. Švedska je obezbedila pomoć za posebno važan projekat „Podrška infrastrukturnim projektima u oblasti životne sredine“ kojim je omogućeno uspostavljanje metodologije za identifikaciju i prioritizaciju infrastrukturnih projekata u oblasti zaštite životne sredine, kao i jačanje kapaciteta Odeljenja za upravljanje projektima u okviru Ministarstva životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja i službenika u lokalnoj samoupravi da identifikuju, pripremaju i

upravljaju infrastrukturnim projektima. Uobičajno je da donatori traže neki oblik finansijske obaveze korisnika projekta, najčešće u formi zahteva za sufinansiranje iz sopstvenih izvora. Takođe, pružanjem finansijske pomoći velikim infrastrukturnim investicijama, bilateralni grantovi mogu imati važnu ulogu u mobilisanju drugih izvora finansiranja.

Rad **3.6. *Hydropower potential of Serbia*** ističe izazove upravljanja vodnim resursima u održivom razvoju Republike Srbije. Zvanični statistički podaci ukazuju na sledeće: od 2,5 miliona domaćinstava u Srbiji, 1,3 miliona je priključeno na sistem javne kanalizacije; od 365 miliona m³ ispuštenih otpadnih voda tokom 2009. godine samo 51 milion m³ je tretiran (uglavnom samo za primarne standarde). Neophodno je postojanje održivog napretka u tri posebne oblasti: prenos propisa EU u oblasti životne sredine u nacionalne propise; uspostavljanje administrativnih kapaciteta za primenu i monitoring tih propisa; i uspostavljanje infrastrukture koja je neophodna kako bi se mogli poštovati ti propisi. Sadašnji propisi na polju voda nisu u potpunosti usklađeni sa pravnim tekovinama EU, ali koraci koji su u tom smislu preduzeti imaju to za cilj. Srbija se sada suočava, kao mnoge druge zemlje koje su ranije postale države članice EU, sa suštinskim izazovima u ovom sektoru, a najvažniji su: potreba da se osigura integrisano planiranje i primena u sektoru koji ima veliki broj interesnih grupa; potreba da se obezbedi neophodna infrastruktura, uključujući i izgradnju novih sistema i zamenu bitnih delova postojeće infrastrukture – procenjeno je da investicioni teret (prema cenama iz 2010. godine) u regionu iznosi 5,5 milijardi evra za aproksimaciju sektora za vode; potreba da se obezbedi finansijska stabilnost vodoprivrednih preduzeća tako da cena poslovanja, održavanja i zamene opreme može da se postigne u budućnosti (potpuna nadoknada troškova). Kad je reč o udelu ukupnih troškova u oblasti životne sredine, sektor za vode je daleko najveći.

Tema rada **3.8. *Green design: the importance of eco-technological innovations for design practise*** je zeleni dizajn, tj. značaj primene eko-tehnoloških inovacija u dizajnerskoj praksi. Zeleni dizajn doprinosi poboljšasnj u kvaliteta života u gradovima, unapređuje urbanistička rešenja i smanjuje prenaseljenost. U radu su analizirani primeri zelenog dizajna iz osamdesetih i devedesetih godina dvedesetog veka, sa posebnim osvrtom na upotrebu eko-tehnologija, čime je istaknut značaj primene tehnologija u procesu dizajniranja.

U radu **7.4.** pod nazivom ***Permanently obrazovanje diplomiranih inženjera u Srbiji*** kandidat analizira postojeće stanje u industriji Srbije po pitanju ljudskih resursa. Kako bi se što efikasnije ostvarila konkurentna prednost i bolji plasman na tržištu, u trenutcima sve većih ekonomskih, socijalnih i tehničko-tehnoloških promena, upravo je ulaganje u ljudske resurse. Naime, obrazovanje i usavršavanje zaposlenih kako bi zadovoljili potrebe radnih mesta, podrazumeva povezanost obrazovnog sistema i tržišta rada, sa akcentom da celoživotno obrazovanje. Rad ima za cilj da prikaže analizu stanja usavršavanja zaposlenih inženjera u različitim industrijama, u Republici Srbiji. Rezultati ukazuju na stanje formalnog obrazovnog sistema i na njegovu nemogućnost da odgovori na potrebe sve većeg tehničko-tehnološkog razvoja, pa s tim u vezi sve veću potrebu za ulaganjem u konstantno obrazovanje zaposlenih inženjera.

U radu **3.11.** pod nazivom ***Značaj i uloga izrade Nacionalnog okvira kvalifikacija u Srbiji*** autor analizira značaj i ulogu NOK-a u Srbiji. U svetlu sveukupnih reformskih procesa obrazovanja i ostvarenja ciljeva definisanih u razvojnim dokumentima Republike Srbije, prepoznata je neophodnost definisanja Nacionalnog okvira kvalifikacija, koji će omogućiti dalje unapređenje sistema obrazovanja i time podržati dalji društveno ekonomski razvoj, kao i razvoj pojedinca. Nacionalni okvir kvalifikacija predstavlja instrument za identifikovanje, kreiranje i

razvrstavanje kvalifikacija u skladu sa zahtevima učenja, sa ciljem da se unapredi transparentnost, dostupnost, prohodnost i kvalitet kvalifikacija u skladu sa potrebama tržišta rada i civilnog društva. Kvalifikacije, odnosno standardi kvalifikacija su sastavni deo Kataloga nacionalnih kvalifikacija.

U radu **3.1. *Kultura u procesima retradicionalizacije i modernizacije u društvima tranzicije*** – autor iznosi stav da tranzicija društava Jugoistočne Evrope pretpostavlja kulturne preduslove kao npr.: kritičko preispitivanje tradicije, preovladavanje kolektivismu i okretanje ka personalnoj orijentaciji u procesima javnog života; jednakost građana pred zakonom; razvijanje pluraliteta ideja i alternativnih vizija; odnos prema radu i senzibilitet za kulturne razlike. Društva novog balkana suočena su sa shvatanjem i procesom retradicionalizacije kao sponom ili češće sudarom socijalnih dešavanja prošlosti i budućnosti.

U radu **6.1. *Education for sustainable development*** - autor zaključuje da je opšti nivo javne svesti o održivom razvoju vrlo nizak u Srbiji. Posledice su povećano narušavanje životne sredine, neracionalno korišćenje prirodnih vrednosti, ugrožavanje zaštićenih prirodnih dobara, neodgovarajuće odlaganje svih vrsta otpada itd. Zbog toga je jedan od opštih ciljeva politike održivog razvoja u Srbiji unapređenje formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja o zaštiti životne sredine.

U radu **3.2. *Modernizacija načina proizvodnje u Srbiji*** – kandidat iznosi stav da modernizacija postsocijalističkih društava pa samim tim i u Srbiji podrazumeva više dinamičkih procesa međusobne zavisnosti koji se uspostavljaju u procesu proizvodnje i preko kojih se ostvaruje kompleksna transformacija iz etatističkog u demokratski poredak modela razvoja sa evropskim sistemom vrednosti. Tranzicija (i modernizacija) najpre podrazumevaju radikalnu transformaciju etatističkog načina proizvodnje (u kojima je bila dominantna uloga partijske države) u načinu proizvodnje pa onda kapital - odnosa i tržišne proizvodnje, tj., priroda i karakter kapitalizma počivaju na: privatnoj svojini, kapital-odnosu, profitu, tržišnoj privredi kao bazičnom principu na kojima objektivno bazira i sama dominacija kapitalističkog načina proizvodnje. U centru kapitalističkog načina proizvodnje je profit, vrhovno dobro i razvojni cilj te faktički predstavlja svojevrsnu diktaturu snaga kapital-odnosa nad snagama rada. Za očekivati je da kapitalistički način proizvodnje izrazi razvoj ovih društava u tranziciji sa jasno određenom strategijom moderne liberalne demokratije i moderne tržišne privrede, kako bi krenule putem ubrzanog i održivog razvoja.

U radu **3.3. *Značaj permanentnog obrazovanja u ekologiji*** – autor konstatuje da u vreme brzih tehnoloških promena i sticanja znanja, sve je više prisutan trend permanentnog i stručnog obrazovanja. Zaposleni, ali i oni koji traže posao, sve se više suočavaju sa potrebama dokvalifikacije i prekvalifikacije tokom svog života.

Rad **3.4. *The analysis of negative traffic influence on the environment and society in Belgrade*** autor se bavi jednim od problema u Beogradu tj. uticajem saobraćaja na zagađenje životne sredine.

U radu **4.1. *Pravoslavlje i razvoj*** – autor analizira pravoslavlje koje se izražava kao sveukupnost punoće života, izraženo preko: istine, svetosti i dobrote. Zatim se analizira pozicija pravoslavlja u odnosu na razvoj društva i njene protivurečnosti. Uticaj pravoslavlja na razvoj se izražava kroz propovedi o miru, jedinstvu, ljubavi i slozi među ljudima. Brojni su razlozi koji utiču na religioznost pojedinca uopšte i koji uslovljavaju sam nastanak i održavanje religijske svesti.

Predmet rada **3.5. Uloga menadžmenta u grafičkoj industriji sa aspekta održivog razvoja**- je uticaj modernizacije proizvodnje na promene profesionalne strukture radne snage i uloge menadžmenta u permanentnom stručnom obrazovanju inženjera, kao i u njihovoj ulozi u zaštiti životne sredine.

Predmet rada **7.1. Potencijal energije vetra u Srbiji** ističe izazove upravljanja energijom vetra u održivom razvoju Republike Srbije. Srbija ima tehnički iskoristiv vetropotencijal od 8-15 GW što je znatno više od našeg deficit u električnoj energiji.

F. RAD U OKVIRU AKADEMSKE I ŠIRE ZAJEDNICE

Dr Darko Radosavljević je recenzent za vodeći domaći časopis Sociologija.

Od januara 2015. godine član je *Stručnog tima za izradu Nacionalnog okvira kvalifikacija u Republici Srbiji* pri Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, rešenje br. 119-01-399/2014-06

Nacionalni okvir kvalifikacija u Srbiji predstavlja instrument za identifikovanje, kreiranje i razvrstavanje kvalifikacija u skladu sa zahtevima tržišta rada, daljeg učenja, nauke i društva u celini. NOKS takođe utvrđuje procese i institucije (tela i organizacije) odgovorne za utvrđivanje kvalifikacija i standarda kvalifikacija, načine i uslove za sticanje, upoređivanje i prepoznavanje kvalifikacija, kao i druge mehanizme za obezbeđivanje kvaliteta. Kvalifikacije koje su uređene Nacionalnim okvirom kvalifikacija u Srbiji se priznaju na nacionalnom nivou i unose u Registar nacionalnih kvalifikacija.

Dr Darko Radosavljević je za potrebe Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, kao ekspert Svetske banke, uradio istraživanje pod nazivom *Inovativne i istraživačke strategije u oblasti društvenih i humanističkih nauka*, za koji je i podneo izveštaj 2015. godine. Predmet ovog istraživanja su iskustva i planovi istraživačkih timova koji deluju u okviru naučno-istraživačkih instituta iz oblasti društvenih i humanističkih nauka (DHN), vezani za njihove istraživačke ciljeve i inovativne strategije. Ciljevi su bili sledeći:

- Prvi cilj je bio da se identifikuje struktura zaposlenih u institutima i istraživačkim timovima koji deluju u okviru njih, kao i rezultati njihovog rada.
- Drugi cilj je bio utvrđivanje stepena povezanosti stečenih znanja sa potrebama privrednog i institucionalnog okruženja. Drugim rečima ispitivala se spremnost i mogućnost istraživača, odnosno instituta da uspostave saradnju sa privrednim i širim društvenim okruženjem.
- Treći cilj je bio da se ispita stanje postojećih i struktura nedostajućih materijalnih resursa koji bi pomogli optimizaciji korišćenja naučnih potencijala instituta.
- Četvrti cilj je bio utvrđivanje kompatibilnosti istraživačkih planova domaćih istraživača sa istraživačkim prioritetima koje je postavila Evropska komisija kroz program podsticanja i finansiranja naučno-istraživačke delatnosti Horizon 2020.

Dr Darko Radosavljević je održao više predavanja na domaćim i međunarodnim konferencijama.

Od 2005. godine nakon izbora u zvanje asistenta drži vežbe iz predmeta Sociologija, a školske 2006/2007 i 2007/2008 godine dr Darko Radosavljević je na osnovu sporazuma između Mašinskog fakulteta u Beogradu i Tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu bio angažovan

na izvođenju vežbi iz predmeta Sociologija i ekonomija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Školske 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 godine dr Darko Radosavljević je na osnovu sporazuma između Mašinskog fakulteta i Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu bio angažovan na izvođenju predavanja iz predmeta Sociologija i ekonomija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Od školske 2013/2014 godine pa do danas na osnovu sporazuma između Visoke strukovne škole Beogradska politehnika i Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu dr Darko Radosavljević izvodi nastavu iz predmeta Održivi razvoj i životna sredina.

G. RAD U OKVIRU AKADEMSKE I DRUŠTVENE ZAJEDNICE

Z10 Aktivnost na Fakultetu i Univerzitetu

Z12 Rukovođenje organizacionim jedinicama fakulteta

Ostalo

Sekretar Katedre za društvene nauke od 2002. godine do danas.

Zamenik šefa Katedre za društvene nauke od 2010. godine do danas.

Z13 Učešće u radu stručnih tela i organizacionih jedinica Fakulteta (33x1,5=49,5)

1. Predsednik komisije za popis imovine na Katedri za društvene nauke, TMF, 2004-
2. Član komisije za promociju TMF, 2010-
3. Član Nastavno-naučnog veća TMF od 2004-

Z20 Aktivnost u resornim ministarstvima

Z23 Član Komisije Ministarstva u Vladi Republike Srbije (1x1=1)

1. Od januara 2015. godine član je *Stručnog tima za izradu Nacionalnog okvira kvalifikacija u Republici Srbiji* pri Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

Z40 Organizacija naučnih skupova

Z43 Član naučnog/organizacionog odbora međunarodnih naučnih skupova (1x1=1)

1. Član organizacionog odbora Međunarodnog simpozijuma iz oblasti celuloze, papira, ambalaže i grafike, jun 2017., Zlatibor, Srbija.

Z50 Uređivanje časopisa i recenzije

Z56 Recenzija monografskih izdanja nacionalnog karaktera, udžbenika i pomoćnih udžbenika (1x1=1)

1. Recenzent je pomoćnog udžbenika *Principi inženjerstva*, koji služi kao dopunska literatura na predmetu Principi inženjerstva na Fakultetu za inženjerski menadžment, Beograd, 2014., ISBN 978-86-89691-03-0

Z57 Recenzent u časopisu kategorije M20 (1x0,5=0,5)

1. Časopis Sociologija- 1 rad

G. OCENA ISPUNJENOSTI USLOVA

Opšti uslovi:

Uslovi za prvi izbor u zvanje vanrednog profesora:

Za **vanrednog profesora** može biti izabrano lice koje, pored uslova koji se traže za izbor u zvanje docenta, ima:

1. Iskustvo u pedagoškom radu sa studentima, odnosno, od strane većine članova komisije za pisanje izveštaja pozitivno ocenjeno pristupno predavanje iz oblasti za koju se bira, ukoliko nema pedagoško iskustvo;
2. Pozitivna ocena pedagoškog rada (ako ga je bilo) dobijena u studentskim anketama tokom celokupnog proteklog izbornog perioda.
3. Objavljena dva rada iz kategorije M20 ili pet radova iz kategorije M51 u periodu od poslednjeg izbora iz naučne oblasti za koju se bira.
4. Originalno stručno ostvarenje ili rukovođenje ili učešće u projektu.
5. Odobren i objavljen univerzitetski udžbenik za predmet iz studijskog programa fakulteta, odnosno univerziteta ili naučna monografija (sa ISBN brojem) iz naučne oblasti za koju se bira, u periodu od izbora u prethodno zvanje.
6. Jedan rad sa međunarodnog naučnog skupa objavljen u celini kategorije M31 ili M33.
7. Jedan rad sa naučnog skupa nacionalnog značaja objavljen u celini kategorije M61 ili M63.

Za prvi izbor u zvanje vanrednog profesora kandidat mora da ostvari sledeće

OBAVEZNI USLOVI

P10 Ocena nastavne aktivnosti

P11 Zbirna ocena nastavne aktivnosti dobijena u studentskoj anketi (P11=5)

Zbirna ocena nastavne aktivnosti dobijena u studentskim anketama je 5 (4,6>4)

P20 Priprema i realizacija nastave

P21 Kandidat je u potpunosti pripremio nastavni program predmeta (P21=3x5+1x2.5=17.5)

- udžbenici i monografije:

P31 Objavljen udžbenik (P31=1x10=10)

P32 Objavljen praktikum ili pomoćni udžbenik (P32=1x5=5)

Naučnoistraživački rad:**- ukupno:**

- $M22+M24+M44+M52+M53= 13,5 \geq 8$

- učešće na naučnim skupovima:

- $M33 + M63 = 16 \geq 2$

IZBORNI USLOVI**Stručno-profesionalni doprinos – zadovoljeno:**

2. Predsednik ili član organizacionog ili naučnog odbora na naučnim skupovima nacionalnog ili međunarodnog nivoa.
3. Predsednik ili član komisija za izradu završnih radova na akademskim master ili doktorskim studijama.
4. Rukovodilac ili saradnik na domaćim i međunarodnim naučnim projektima.

Doprinos akademskoj i široj zajednici – zadovoljeno:

1. Članstvo u stranim ili domaćim akademijama nauka, članstvo u stručnim ili naučnim asocijacijama u koje se član bira.
2. Predsednik ili član organa upravljanja, stručnog organa ili komisija na fakultetu ili univerzitetu u zemlji ili inostranstvu.
3. Član nacionalnog saveta, stručnog, zakonodavnog ili drugog organa i komisije ministarstava.

Saradnja sa drugim visokoškolskim i istraživačkim ustanovama – zadovoljeno:

2. Radno angažovanje u nastavi ili komisijama na drugim visokoškolskim ili naučnoistraživačkim institucijama u zemlji ili inostranstvu, ili zvanje gostujućeg profesora ili istraživača.
3. Rukovođenje radom ili članstvo u organu ili profesionalnom udruženju ili organizaciji nacionalnog ili međunarodnog nivoa.

H. ZAKLJUČAK I PREPORUKA KOMISIJE

Na osnovu priložene dokumentacije i uvida u nastavno-naučnu, stručnu i pedagošku aktivnost kandidata dr Darka Radosavljevića, a imajući u vidu njegov celokupan dosadašnji rad, komisija smatra da je kandidat u potpunosti ispunio uslove tražene konkursom i sa zadovoljstvom predlaže Izbornom veću Tehnološko-metalurškog fakulteta da dr Darka Radosavljevića izabere u zvanje **vanrednog profesora** za užu naučnu oblast **Sociologija**.

Beograd, 18. decembar 2017. god.

KOMISIJA,

1. Dr Gordana Kokeza, redovni profesor
Univerzitet u Beogradu, Tehnološko-metalurški fakultet

2. Dr Natalija Jovanović, redovni profesor
Univerzitet u Nišu, Filozofski fakultet

3. Dr Vladimir Vuletić, redovni profesor
Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet

4. Dr Slobodan Miladinović, redovni profesor
Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka

Г) ГРУПАЦИЈА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

С А Ж Е Т А К
РЕФЕРАТА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА
ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Технолошко-металуршки факултет, Универзитет у Београду
 Ужа научна, односно уметничка област: Социологија
 Број кандидата који се бирају: 1
 Број пријављених кандидата: 2
 Имена пријављених кандидата:
 1. Дарко Радосављевић
 2. Сузана Игњатовић

II - О КАНДИДАТИМА**1) - Основни биографски подаци**

- Име, средње име и презиме: Дарко М. Радосављевић
 - Датум и место рођења: 22.04.1973.
 - Установа где је запослен: Технолошко-металуршки факултет, Универзитет у Београду
 - Звање/радно место: Доцент
 - Научна, односно уметничка област: Социологија

2) - Стручна биографија, дипломе и звањаОсновне студије:

- Назив установе: Филозофски Факултет, Универзитет у Приштини
 - Место и година завршетка: Приштина, 1999.

Магистеријум:

- Назив установе: Филозофски факултет, Универзитет у Нишу
 - Место и година завршетка: Ниш, 2005.
 - Ужа научна, односно уметничка област: Социологија

Докторат:

- Назив установе: Филозофски факултет, Универзитет у Нишу
 - Место и година одбране: Ниш, 2011.
 - Наслов дисертације: Утицај технолошког развоја на промене професионалне структуре и образовања инжењера у Србији
 - Ужа научна, односно уметничка област: Социологија

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

-1999. Асистент-приправник

-2005. Асистент

- 2012. доцент

3) Испуњени услови за избор у звање Ванредног професора

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	оцена / број година радног искуства
1	Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	-
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	18 година радног искуства, од 2006-2016.године 4,6>4
3	Искуство у педагошком раду са студентима	4,6 >4

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији и др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	Чланство у комисији - два завршна рада и једног мастер рада
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	/

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број радова, саопштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије M20 или три рада из категорије M51 из научне области за коју се бира.		
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (M31, M33, M61, M63)	4-M63 12-M33	
9	Објављена два рада из категорије M20 или пет радова из категорије M51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.	1-M22 1-M24 1-M52 1-M44	- Urošević S., Radosavljević D., Stefanović V., Đorđević D., Kokeza G., „Multicriteria ranking of a job positions by ELECTRA methods in order to improve the analysis and conditions at work in companies in the textile industry", Industria Textila, ISSN 1222-5347, 2017, 68(5):388-395. - Kokeza G., Radosavljević D., Influence of technological development on encouraging innovativeness of domestic industrial enterprises, Ekonomika preduzeća, Beograd, nov-dec. 2016, str.478-491, 2016. ISSN 0353-443X

			- Kokeza, G., Urošević, S., Radosavljević, D., <i>Razvoj kompetencija zaposlenih kao element menadžmenta ljudskih resursa, sa posebnim osvrtom na tekstilnu industriju</i>, Tekstilna industrija, Beograd, 2016., str. 56-63., YUISSN 0040-2389 - Pokrajac, S., Radosavljević, D., Josipović, S., „Odliv mozgova" i proces reindustrijalizacije Srbije, Zbornik radova, Stanovništvo Jugoistočne Srbije, odliv mozgova, uzroci i posledice po nacionalni razvoj i identitet, SANU, Univerzitet u Nišu, Filozofski fakultet, Centar za naučnoistraživački rad SANU i Univerzitet u Nišu (2015) str. 95-105., ISBN 978-86-7379-414-3
10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту	- 2	Ministarstvo nauke Republike Srbije, br. 1800, <i>Tranzicija društva i privrede Srbije u procesu globalizacije i regionalizacije</i>, na Institutu društvenih nauka, Beograd 2001-2005. Ministarstva nauke, prosvete i tehnološkog razvoja Republike Srbije, br. III 45019. <i>Sinteza, razvoj tehnologija dobijanja i primena nanostrukturnih multifunkcionalnih materijala definisanih svojstava</i>, Beograd 2011-2017
11	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање	Универзитетски уџбеник: Увод у социологију, ИСБН 978-86-7401-307-6	Технолошко-металуршки факултет Универзитета у Београду, Београд, Карнегијева 4. Технолошко-металуршки факултет, Београд, 2016., ИСБН 978-86-7401-307-6
12	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33	12-M33	
13	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.	4-M63	
14	Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. (за поновни избор ванр. проф)		

15	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
16	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
17	Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		
18	Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51		
19	Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51	1-М22 1-М24 1-М52 1-М44	
20	Цитираност од 10 хетеро цитата.		
21	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33	12-М33	
22	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63	4-М63	
23	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање	- Uvod u sociologiju	- Tehnološko-metalurški fakultet, Beograd, 2016. ISBN 978-86-7401-307-6
24	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)		

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

<i>(изабрати 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и широј заједници	1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. 3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава. 4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.
3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	1. Руководијење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача. 3. Руководијење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа. 4. Учешће у програмима размене наставника и студената. 5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма 6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.

***Напомена:** На крају табеле кратко описати заокружену одредницу

1.2 Član organizacionog odbora Međunarodnog simpozijuma iz oblasti celuloze, papira, ambalaže i grafike, jun 2017., Zlatibor, Srbija.

1.3 Član Komisije za odbranu za 2 završna i 1 diplomskog rada.

1.4. Saradnik na 2 domaća projekta

2.1 Član Srpskog sociološkog društva od 2005.

2.2 Predsednik komisije za popis imovine na Katedri za društvene nauke, TMF, 2004-; Član komisije za promociju TMF, 2010-; Član Nastavno-naučnog veća TMF od 2004-

2.3 Od januara 2015. godine član je *Stručnog tima za izradu Nacionalnog okvira kvalifikacija u Republici Srbiji* pri Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

3.2

- Od 2005. godine nakon izbora u zvanje asistenta drži nastavu iz predmeta Sociologija, a školske 2006/2007 i 2007/2008 godine dr Darko Radosavljević je na osnovu sporazuma između Mašinskog fakulteta u Beogradu i Tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu bio angažovan na izvođenju vežbi iz predmeta Sociologija i ekonomija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.
- Školske 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 godine dr Darko Radosavljević je na osnovu sporazuma između Mašinskog fakulteta i Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu bio angažovan na izvođenju predavanja iz predmeta Sociologija i ekonomija na Mašinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.
- Od školske 2013/2014 godine pa do danas na osnovu sporazuma između Visoke strukovne škole Beogradska politehnika i Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu dr Darko Radosavljević izvodi nastavu iz predmeta Održivi razvoj i životna sredina.

3.3 Član Srpskog sociološkog društva od 2005.

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу приложене документације и увида у наставно-научну, стручну и педагошку активност кандидата др Дарка Радосављевића, а имајући у виду његов целокупан досадашњи рад, комисија сматра да је кандидат у потпуности испунио услове тражене конкурсом и са задовољством предлаже Изборном већу Технолошко-металуршког факултета да др Дарка Радосављевића изабере у звање **ванредног професора** за ужу научну област **Социологија**.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Београд, 18. decembar 2017. год.

КОМИСИЈА,

1. Др Гордана Кокеза, редовни професор
Универзитет у Београду, Технолошко-металуршки
факултет

2. Др Наталија Јовановић, редовни професор
Универзитет у Нишу, Филозофски факултет

3. Др Владимир Вулетић, редовни професор
Универзитет у Београду, Филозофски факултет

4. Др Слободан Миладиновић, редовни професор
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука